

Little Edie

av Pickled Image og Figurteatret i Nordland

Forestillingen **Little Edie** bygger på en sann historie og er inspirert av **Albert & David Maysles dokumentarfilm "Grey Gardens" (1975)**. Her litt om bakgrunnen:

"**Little Edie**" ble født i New York I 1917 som barn av Phelan Beale and Edith Ewing Bouvier Beale, kalt "**Big Edie**". Hennes far Phelan drev en innbringende advokatpraksis og hennes mor var en habil sangerinne og opptrådte på mindre scener og i private selskap. I 1923 kjøpte foreldrene **Grey Gardens** – et sommerherskapshus i fasjonable East Hampton, New York. Little Edie vokste opp i skytteltrafikk mellom Manhattan og East Hampton. Unge og vakre Edie var model for motehuset Macy' i New York og skal ifølge henne selv ha fått ekteskapstilbud både fra milliardæren J. Paul Getty og Joe Kennedy, Jr (eldre bror av John F. Kennedy). Ett av svermeriene hennes førte til at hun rømte til Palm Beach, Florida, før faren fikk hentet henne tilbake.

I 1931 forlot faren familien og Big Edie (35 år) fikk aleneansvaret for seg selv og sin datter. Etter en tid fikk faren også godkjent skillsmisse, som Little Edie senere refererte til som "**a fake Mexican divorce**" siden den ikke var godkjent av den katolske kirke. I 1936 debuterte Little Edie i New York-sosieteten og hennes utsøkte ballkjole ble omtalt i New York Times. I 1947 flyttet Little Edie på **Barbizon Hotel for Women** på Manhattan, i håp om å oppnå en karriere og finne en egnet ektemann – "**a Libra husband**" - med de rette astrologiske egenskaper. Little Edie utviklet *alopecia universalis*, en sykdom som forårsaker tap av alt hår, og som førte til at hun benyttet turban, som ble hennes klessignatur.

I 1952, etter en heller mislykket karriere i New York, returnerte Little Edie til Grey Gardens for å bo der med sin mor. Mor og datter levde angivelig på rentepenger etter bestefaren og ved å selge arveobjekter stykke for stykke. Fra 1963 levde de to stadig mer isolert og i tilnærmet fattigdom. Huset Grey Gardens forfalt til i en rønne invadert av fluer, **wild cats and raccoons** (vaskebjørner), uten vann og fylt opp av søppel og skrot.

En sommerdag i 1971, etter gjentatte klager fra naboene, raidet inspektører fra Suffolk County Health Department huset, en hendelse som Beale's omtalte som "**the raid**". Inspeksjonen avdekket brudd på samtlige av de kommunale byggeforskriftene. Pressen fikk nyss om forholdene og siden det her var snakk om slektninger av USA's tidligere førstedame Jacqueline Kennedy Onassis, utviklet det hele seg til en nasjonal skandale. Utkastelse ble forhindret ved at Jacqueline betalte \$32,000 for å rengjøre huset, installere ny ovn, nytt sanitæranlegg og fikk fjernet vel ett tusen sekker med søppel.

Brødrene **Albert and David Maysles** fikk kort etter tillatelse av mor og datter til å lage en dokumentarfilm om dem. Filmen hadde premiere i 1975 og ga Big og Little Edie det "gjennombrudd" som de traktet etter. Filmen regnes i dag som ett mesterverk innen dokumentarfilmgenren for sin dirkete og nærgående portrettering. Da Big Edie ble spurt av pressen om hun hadde noe å tilføye til filmen var svaret hennes: No, it's all in the film!

Etter morens død i 1977 fortsatte Little Edie å bo i Gray Gardens i 2 år til. I 1978 ble Little Edie (60 år) engasjert for 8 kvelder av **nattklubben Reno Sweeney** på Manhattan. Hennes soloopptreden bestod av sang, dans og fortellinger fra hennes liv og ble i The New York omtalte som "en offentlig fremvisning av udugelighet". I 1979 solgte Little Edie sitt Grey Gardens under betingelse av, slik hun hadde lovet sin mor, at huset aldri skulle rives. Little Edie levde sine siste leveår i både New York, Florida, Montreal og California. I 2002 døde hun i en alder av 84.

Big & Little Edie.

Interessen for fenomenet Grey Gardens har økt med årene. Little Edie's eksentriske og selvkomponerte klesplagg, hennes "**revolutionary costumes**" som hun selv kalte dem, har vært inspirasjonskilde for moteikoner som Vivienne Westwood og Madonna. Brødrene Maysles' dokumentarfilm danner utgangspunkt for blant annet en Broadway-musikal (2006) og en Hollywood-film (2009), sistnevnte med Jessica Lange og Drew Barrymore i hovedrollene.

Brev fra Edie Beal til kritikeren Walter Goodman, etter premieren på brødrene Maysles film "Grey Gardens":

Kjære Mr. Walter Goodman:

Mr. Goodman, du er en svært dyktig skribent, men mye av det du hevder i din artikkel ligger langt fra sannheten. Jeg vil gjerne få korrigere deg av hensyn til våre kjære Albert og David (Maysles) som du på denne måte har angrepet. Å hevde at min mor og jeg er offer i vår vidunderlige film, "Grey Gardens", tillat da ofrenes stemmer å bli hørt. Forresten, takk for angrepet. Jeg setter pris på en kamp.

Du bruker så mange uvennlige ord om oss. – Jeg vet ikke helt hvor jeg skal begynne. "Grotesk", "slapt kjøtt", "sirkusattraksjon", "sprø". Kjære deg, det virker som om du ikke vil bli konfrontert med mennesker som har passert en viss alder og som ikke gjør noe særlig. Du ønsker ikke å se en eldre person synge og ha en personlighet. Jeg har Bouvier og sydstatsblod i meg og ingen skal få hindre meg i utfolde meg. Jeg kommer til å ha denne peppen til jeg blir 100.

Du peker på mine slappe lår. Vis meg dine når du blir 60 år. Jeg er et vidunderlig eksemplar og det er også min mor. Og vi overlever på praktisk talt intet. Vi elsker hverandre, så er da vår kjærlighet så vanskelig å svelge. Vi lever kanskje ikke konvensjonelt; men hva så? Andre sender sin mor vekk for å råtne på et pleiehjem. Ikke jeg, Mr. Goodman.

All denne praten om at filmen utnytter oss. Vi utnyttet ikke David og Albert, og de utnyttet ikke oss. To høyt talentfulle menn møtte to høyt talentfulle damer og samarbeidet om en banebrytende film. Brødrene Maysles er filmpionerer og på grunn av det vil de bli kritisert. Men for min mor og meg er "Grey Gardens" en døråpner til det vakre og dyrebar vi kaller "Livet". Vi er stolt av filmen og kunne ikke ha vært mer tilfreds. Filmene er oss! Og, Mr. Goodman, vi er ikke (som du skrev) "en sirkusattraksjon".

Edie Beale, 20. februar, 1976